

„A gyógyító szolgálat Isten irántunk való szeretetének egyik legszebb és talán legrámaibb megnyilatkozása. Nincs szükség arra, hogy eltúlozzuk jelentőségét, vagy hogy kihívjuk tudományos körök lekicsinylő kritikáját. Ha azt hisszük, hogy minden kérdésre megtaláltuk már a választ, elzárjuk magunkat Isten fényétől. A gyógyítás titok, misztérium: Isten szeretetének misztériuma. Kit akar az Úr meggyógyítani? Mikor? Ki által? Nem tudjuk. Csak egy a fontos: maradjunk nyitva számára, hogy használjon bennünket gyógyításra, vagy ne használjon, ahogyan Ő akarja. Várjunk Isten bölcsességére teljes egyszerűségben, mint egy gyermek. Isten gondviselő szeretetével állunk itt szemben” (261).

LeLóczky Gyula

Jean-François Six: *Vie de Charles de Foucauld.* (Ch. de Foucauld élete.) Seuil, Paris 1962, 318 o.

Foucauld atya nagy ajándék századunk emberének. Regényes élete emberileg is lebilincselő; ugyanakkor kevés lélekből csap meg ilyen ellenállhatatlanul a kegyelem sűrített atmoszférája.

Six a legjobb, mert legegyszerűbb módszerrel közelíti meg hősét. Időrendben nyomon követi életét és fejlődését, nem magyarázat, hanem tényeket ad, és ha csak lehet, idéz, elsősorban tőle magától, azután közvetlen tanúktól. Így bontakozik ki előttünk egy élet, amelynek lényegét így foglalja össze: „A Szeretet, ez a rettentes, lélekformáló koldus, a Szeretet kérte az életét. Igent mondott. Odaadta életét a nap minden órájában, újra meg újra, megállás nélkül; percről percre élte az események litániáját. Jézushoz akart hasonlítani. Az Evangéliumot mindennapi szavakban beszélte, olyan egyszerű szavakban, amilyen a világ, olyan egyszerűen, mint egy köszönés, mint az időjárás, mint a remény” (312).

Szerencsés kézzel ragadja meg Six Foucauld jellemének alapvonását: a teljesség igényét. Mindig nagyot akar, mindig egészen akarja csinálni, amit csinál. Könnyelmű, rest, életunt, míg nem áll előtte méltó cél; Isten elvárásolt szerelmese, mikor megtapasztalta jószágát. Ezentúl már csak egy vágya van: viszonzni és továbbadni ezt a szeretetet. Megtérésében két ember játszik döntő szerepet: unokanővére, Mme de Bondy, és lelkiatyja, Huvelin abbé. Mind a kettőtől azt tanulja, hogy lelket hódítani nem erőszakkal vagy prédikálással, hanem jóssággal, csendes és szerető jelenléttel lehet. Egész élete ennek a tanulságnak hűséges alkalmazása, a názáreti Jézus követése: betű szerint a Szentföldön, lélek szerint a sivatagban.

Az askéta és misztikus Foucauld-t régóta ismerjük. Six könyvének újsága talán az, hogy különösen megragadó képet nyújt sokoldalúságáról, reális és átfogó látásáról. Ez a szaharai remete világtávlatokban gondolkodik, ugyanakkor törődik tuaregjei életének legapróbb mindennapi, gazdasági, politikai részleteivel, állandóan tele van ötletekkel, küzd a megvalósulásukért, maga is szünet nélkül dolgozik, hogy a kultúra elemeit megvigye népének, őket viszont megismertesse Európával. „Minden, ami a lelkek testvériségben, szeretetben való egyesítésére szolgál, a jó Isten ügye.” És közben félelmetesen tisztában van vele, hogy nem ezek az eszközök a döntők, hanem azok, amelyekkel Jézus „élt a Jászolban, Názáretben és a Kereszten: szegénység, elvetettség, megaláztatás, elhagyatottság, üldözés, szenvedés, kereszt. Íme a mi fegyvereink . . .” És ez az ember, aki „kész lenne a világ végéig elmenni és az utolsó ítéletig élni” Isten országa terjesztéséért, meghal úgy, hogy hosszú évek testvéri szolgálatával egy muzulmán sem „térített meg”, úgy, hogy teljes bizonytalanságban marad elgondolásainak jövője felől, úgy, hogy realizmusában utolsó percig óv az elhamarkodott, erőszakos, kellő természetes alapokat nélkülöző evangelizálástól. A mag a földbe hullt: ma látjuk a kalászkokat. Életstílusa, lelki tanítása a „kistestvérek” hősies közöségeinek mindennapi kenyere lett, s egyben az elkereszténytelenedett, lanyha keresztények felrázója. Saját szavait alkalmazhatjuk rá: „A szentek szeretetének és erényeinek láttán alázzuk meg magunkat és térjünk meg; amit ők meg tudtak tenni, mi is megtehetjük; Isten sohasem hagyja az embert cserben.”

S. M.